

3. Симонян Ю. Ю. Аналіз правового становища командитного товариства за законодавством України. Актуальні проблеми держави і права. 2007. Вип. 33. С. 279-282.
4. Цивільне право України. Загальна частина: підручник. За ред. О. В. Дзери. К.: Юрінком Інтер, 2010. 976 с. URL: http://pidruchniki.com/1584072046944/pravo/tsivilne_pravo_ukrayini
5. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. N 49. ст. 682
6. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. ст. 356

Дяговець Дар'я Олегівна, Велісв Руслан Єльвісович

студенти 4-го курсу факультету адвокатури та антикорупційної діяльності Національного університету «Одеська юридична академія»

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, доцент кафедри господарського права і процесу Добровольська В. В.

ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан – це правовий режим, який необхідний для забезпечення цілісності країни у випадку загрози нападу чи збройної агресії. Під час воєнного стану багато прав людей обмежуються для безпеки нашої держави і набувають більше повноважень органи державної влади, військове командування та органи місцевого самоврядування.

За ст. 417 ГК України за період дії воєнного стану, введеного на території України або в окремих місцевостях, закон про оборону України взятий за основу для правового режиму господарської діяльності, а також взяті за основу інші законодавчі акти щодо забезпечення обороноздатності держави та законодавства про режим воєнного стану. Тобто, можна сказати про здійснення господарської діяльності в особливий період, який, необхідно віднести до окремих спеціальних режимів господарської діяльності. ГКУ регулює господарську діяльність лише за однією із складових особливого періоду, яку віднесено до спеціальних режимів – це є здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану.

Господарська діяльність в особливий період є окремим спеціальним режимом господарювання оскільки: 1) Воно запроваджується

для забезпечення захисту суверенітету, територіальної цілісності України, утвердження і забезпечення прав і свобод людини; 2) здійснюється за умов дії особливого періоду – під час мобілізації (крім цільової), у період дії воєнного стану та/або воєнного часу, та частково у відбудовний період після закінчення воєнних дій; 3) здійснюється реалізація спеціальних норм права на відміну від загальних норм, оскільки дії загальних норм права, для досягнення мети введення особливого правового режиму недостатньо [1, с. 153, 159]. Спеціальний режим господарської діяльності застосовується законодавцем у разі застосування особливих умов господарювання на визначеній території держави, в певній галузі економіки або під час виконання відповідного договору [2, с. 835].

Господарська діяльність не є виключенням з правил і також зазнала певних обмежень. Кабінет міністрів України постановив спочатку від 18 березня 2022 № 314 Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану [3] Відповідно до указу Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» [4] КМУ установив, що у період воєнного стану право на провадження господарської діяльності може набуватися суб'єктами господарювання на підставі подання до Міністерства економіки України, а суб'єктами господарювання, що здійснюють охоронну діяльність, – до Міністерства внутрішніх справ України, декларації про провадження господарської діяльності. Перелік відомостей, які вносяться до декларації, визначено у додатку 1 до Постанови.

Декларація може бути подана за вибором суб'єкта господарювання незалежно від задекларованого місцезнаходження або місця проживання, місця провадження господарської діяльності або місцезнаходження відповідного об'єкта: в електронній формі – через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, зокрема засобами мобільного додатку Порталу; у паперовій формі – через центр надання адміністративних послуг, подана особисто суб'єктом господарювання або уповноваженою особою, надіслана поштою.

Також, Постановою було визначено, що суб'єкти господарювання, які набули право на провадження господарської діяльності на підставі декларації, у разі відсутності певних дозвільних документів (документи дозвільного характеру, ліцензії або інші результати надання публічних послуг), невідкладно, але не пізніше одного місяця

після припинення чи скасування воєнного стану повинні звернутися до відповідних органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних послуг і отримати відповідні дозвільні документи в порядку, строки та на умовах, передбачених законодавством, без зупинення або припинення їх діяльності.

Також, на період воєнного стану зупиняється перебіг строків звернення за отриманням публічних послуг, визначених законодавством. З дня припинення чи скасування воєнного стану перебіг зазначених строків буде продовжуватись з урахуванням часу, що минув до їх зупинення. Строки дії діючих строкових ліцензій та документів дозвільного характеру автоматично продовжуються на період воєнного стану.

Потім були внесені певні зміни Постановою Кабінету Міністрів України від 03.05.2022 № 535 [3] «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 18 березня 2022 р. № 314» були взяті для вдосконалення окремі питання провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану. Зараз розпочати підприємницьку діяльність можливо шляхом безоплатного подання до органів ліцензування, дозвільних органів та суб'єктів надання публічних (електронних публічних) послуг декларації про провадження господарської діяльності (далі –декларація). Також до введення в експлуатацію системи подання декларацій через Портал Дія застосовуються вимоги попередньої редакції постанови № 314, тобто заявнику слід звертатися до Міністерства економіки або до Міністерства внутрішніх справ (щодо ведення охоронної діяльності). Переліки поданих декларацій відображаються на офіційних сайтах уповноважених суб'єктів. Суб'єкт господарювання може подати декларацію незалежно від місця проживання чи провадження господарської діяльності в один із таких способів:

- в електронній формі – через Єдиний державний веб-портал електронних послуг, зокрема, через мобільний додаток Порталу Дія (у разі подання декларації фізичною особою – підприємцем);
- у паперовій формі – через центр надання адміністративних послуг. Уточнено, що подана через ЦНАП інформація підлягає подальшій передачі уповноваженим суб'єктам за допомогою засобів Порталу Дія, після чого декларація повертається заявнику.

Також Постанова № 535 збільшує строк для звертання суб'єктів які розпочали свою діяльність після припинення чи скасування воєнного стану до уповноважених суб'єктів з одного до трьох місяців для отримання відповідних дозвільних документів.

Водночас Постановою № 535 строки дії чинних ліцензій та документів дозвільного характеру автоматично продовжуються не лише на період воєнного стану, але й на три місяці після його припинення чи скасування, а періодичні, чергові платежі за ними відстрочуються на зазначений вище строк.

Отже, можна зробити висновок що звісно під час воєнного стану багато прав обмежується і це ускладнює життя і господарська діяльність не є виключенням, але це є необхідна умова і наша країна робить все для того щоб це виправити. Господарська діяльність під час воєнного стану представляє собою вид господарювання, який здійснюється в особливий період, є окремим спеціальним режимом господарювання, для якого притаманним є деякі заходи обмежувального чи іншого характеру, наприклад, щодо легалізації господарської діяльності, як то: державної реєстрації, ліцензування, дозвільні процедури.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Прохоренко М. М. правове регулювання господарської діяльності та господарських відносин в особливий період. *Юридичний вісник*. 2016. № 2 (39). С. 151-161.
2. Хозяйственное право: учебник. В. К. Макутов, Г. Л. Знаменский, К. С. Хахулин и др.; под ред. В. К. Макутова. К.: Юринком Интер, 2002. 912 с.
3. Деякі питання забезпечення провадження господарської діяльності в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 18.03.2022 № 314. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
4. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>